

**DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT**

Utenriksministeren

Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)
Postboks 8034 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 13/08797

Dato: 11.03.2014

Statsbudsjettet 2014 – tildelingsbrev nr. 1/2014

1. Innledning

Utenriksdepartementet viser til Prop. 1 S (2013-2014) og Tillegg 1, Innst. 7 S (2013-2014), Regjeringens politiske plattform og Instruks for Norad 13. desember 2013, og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets tildelinger og styringssignaler for Norad i 2014.

2. Prioriterte tematiske områder

Norad skal i sitt arbeid særskilt prioritere følgende tematiske områder:

➤ Utdanning – spesielt for jenter.

Regjeringen trapper opp arbeidet med utdanning i utviklingssamarbeidet, med spesiell vekt på jenters utdanning, og vil ta en lederrolle på utdanningsfeltet internasjonalt. Budsjettet for 2014 er vedtatt med en økning på 240 mill. kr. til utdanning i forhold til 2013, som et første ledd i en betydelig økning gjennom denne fireårsperioden. Departementet har begynt arbeidet med en opptrappingsplan for denne satsningen. I tråd med den økte oppmerksomheten om utdanning i departementet forventes at Norads samlede innsats på dette feltet også øker. Samarbeidet vil bli mer systematisk i 2014 enn tidligere år, både i form av flere og mer regelmessige møtepunkter og en tettere, faglig dialog.

Norad bes om å sette av ressurser våren 2014 til arbeidet med Regjeringens strategiske innsats på utdanningssektoren. Norad bes videre om å fortsette arbeidet med å følge de internasjonale prosessene om nye utviklingsmål på utdanningsfeltet. Norad vil bli involvert i arbeidet med opptrappingsplanen for sektoren som helhet, herunder norske posisjoner på utdanningssektoren i *Open*

Working Group og i «post 2015»-sammenheng; arbeid med beskyttelse av utdanning i krise og konflikt; kvalitet og læringseffekt i utdanning; økt satsing på videregående utdanning inkludert yrkesopplæring; en gjennomgang av innsatsen i høyere utdanning og forskning; arbeidet med ny teknologi i utdanningssektoren; forholdet til de frivillige organisasjonene på dette feltet; og når det gjelder Regjeringens særlige vektlegging av jenters utdanning.

➤ **Næringsutvikling, inkludert handel.**

Departementet vil i 2014 legge økt vekt på næringsutvikling, investeringer og økonomisk vekst i samarbeidsland gjennom et moderne og diversifisert virkemiddelapparat.

Regjeringen skal utvikle en klar og tydelig profil for verdiskaping og utvikling. I denne satsingen er støtteordninger via Norad til næringsutvikling og ren energi og investeringer gjennom Norfund sentrale instrumenter. Videre er ren energi, vurdering av støtte til garantiordninger, International Finance Corporation (IFC), og økt vektlegging av næringskomponenter på sektorer som landbruk, fisk og marine ressurser viktige områder.

Departementet vil ha behov for utstrakt faglig bistand fra Norad i arbeidet med å utvikle nye strategier og virkemidler for næringsutvikling i hele virkemiddelapparatet. Dette inkluderer støtte gjennom multilaterale kanaler. Norad må opprettholde kapasitet til å levere gode analyser av globale og regionale utviklingstrekk av betydning for utviklingspolitikkenes vektlegging av næringsutvikling. Norad bes om å holde seg oppdatert på andre givers utviklingsstrategier på dette området, herunder deres samarbeid med næringslivet.

Et sentralt mål for utviklingspolitikken er å bidra til at utviklingslandene deltar mer i internasjonal handel for økonomisk vekst. Norad forventes å ha kompetanse på handelsfaglige spørsmål.

➤ **Global helse.**

Regjeringen ønsker å videreutvikle satsningen på global helse, særlig innen kvinne- og barnehelse. Meld. St. 11 (2011-2012) «Global helse i utenriks- og utviklingspolitikken» vil fortsatt være utgangspunktet for innsatsen, og Norad bes bidra til oppfølgingen av denne. Arbeidet for de helserelevante tusenårsmålene står sentralt i den norske innsatsen, og Norad vil ha et spesielt ansvar for å følge opp i avslutningen av dette arbeidet under initiativet «1000 Days Momentum», samt det løpende arbeidet under plattformen «Every Woman Every Child». Et annet satsningsområdet i global helse er innføring av resultatstyrt finansiering i fattige lands helsesystemer, hvor Norad bes om å gi faglig støtte. Norad bes også om å bidra i arbeidet med vaksiner, inkludert i arbeidet for en poliofri verden. Arbeidet mot kvinnelig kjønnslemlestelse er en satsning for Regjeringen, og

Norad bes om å gi faglig støtte også her. Videre bes Norad gi faglige råd og bidra i arbeidet i globale fond, WHO og organisasjoner innen vaksinerings, hiv/aids og helsesystemstyrking, inklusivt helsepersonell. Det er lagt opp til en opptrapping av støtten til GAVI og Det globale fondet i 2015.

➤ **Fornybar Energi.**

Arbeidet med fornybar energi til de fattigste er konsentrert om Ren energi for utvikling, Energy+ og andre internasjonale initiativer og prosesser som SE4All og FNs Post 2015-arbeid. Regjeringen ønsker å styrke innsatsen for ren energi. Dette vil kunne bety økt behov for faglige vurderinger og kapasitet fra Norad.

➤ **Menneskerettigheter, demokrati, godt styresett og antikorrupsjon.**

Realisering av menneskerettighetene er et overordnet mål for Regjeringens utviklingspolitikk. Rettighetsbasering av bistanden er en metode både for å nå dette målet og andre utviklingspolitiske mål. Også Stortinget har gitt føringer for at utviklingssamarbeidet skal bygge på dette grunnlaget. Regjeringen legger vekt på å bidra til demokratisering og godt styresett som ledd i å fremme en samfunnsutvikling som styrker borgernes kunnskap om og evne til å håndheve sine rettigheter, så vel som statenes evne til å oppfylle disse rettighetene. Norsk bistand skal bidra til realisering av menneskerettigheter, demokrati og styresett i samarbeidslandene. For Regjeringen vil menneskerettigheter og godt styresett være en prioritering i arbeidet med å utvikle nye globale utviklingsmål etter 2015.

Norad bes om å sette av ressurser våren 2014 til arbeidet med Regjeringens strategiske menneskerettighetsinnsats. Norad skal bistå med faglig rådgivning for å fremme prioriterte menneskerettigheter og godt styresett. Sivile og politiske rettigheter som ytringsfrihet og forsamlingsfrihet, som danner et viktig grunnlag for demokratisk utvikling, godt styresett og realisering av alle menneskerettigheter, vektlegges. Rettigheter til helse, mat, utdanning og eiendom er sentrale. Videre skal den faglige rådgivningen bidra til økt åpenhet og til å forebygge korrupsjon. Norad skal fortsatt bistå med rådgivning knyttet til fremme av sårbare grupper rettigheter.

➤ **Kvinner og likestilling.**

Arbeidet for å fremme kvinners rettigheter og likestilling står sentralt i norsk utenriks- og utviklingspolitikk, jf. «Like rettigheter – like muligheter. Handlingsplan for kvinners rettigheter og likestilling i utenriks- og utviklingspolitikken 2013-2015». Norad anmodes om å bistå departementet i å følge opp handlingsplanen, herunder holdningsskapende innsats for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Norad anmodes om å bistå departementet i gjennomføring av den norske strategien for kvinner, fred og sikkerhet. I forbindelse med pågående evalueringsprosesser knyttet til tusenårsmålene anmodes Norad om å utarbeide faglige innspill. Norad anmodes om å bidra til

likestillingsperspektivet i Post 2015-utviklingsrammeverket, herunder grunnlagsmateriale for norske posisjoner.

➤ Fred og forsoning.

Norsk utenriks- og utviklingspolitikk skal bidra til internasjonal fred og sikkerhet ved å forebygge, dempe og bidra til å løse væpnet konflikt, støtte fredelig samfunnsutvikling og styrke global sikkerhet. Vedvarende krig og konflikt forårsaker tap av liv og umiddelbar nød. I tillegg forhindres og reverseres lands og samfunns politiske, økonomiske og sosiale utvikling. Tiårs fremskritt tapes raskt i langvarige konflikter. Norad bes gi faglige råd om bruk av bistand som virkemiddel inn i fred- og forsoningsprosesser, tiltak for fredsbygging, samt særlig følge opp tiltak for å fremme kvinners rolle og deltagelse i freds- og forsoningsprosesser og i sikkerhetssektoren.

➤ Resultatorientering.

Resultatorienteringen av utviklingspolitikken skal videreutvikles.

Metodeutvikling, gjennomføring av systematiske evalueringer og åpenhet om omfanget, gjennomføringen og effektene av norsk utviklingspolitikk er elementer. Med sin godt utviklede kompetanse i resultatarbeid, forventes Norad å bidra til en samlet styrking av resultatorienteringen i utviklingssamarbeidet. Dette inkluderer også deltakelse i MOPAN-arbeidet og bidrag til resultatorienterte gjennomganger av FN-organisasjoner.

3. Norads hovedoppgaver og resultatmål for 2014

I henhold til Instruks for Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) 13. desember 2013 er Norads hovedoppgaver å

- gi faglige råd på det utviklingspolitiske området til Utenriksdepartementet og utenriksstasjonene,
- bistå Utenriksdepartementet og utenriksstasjonene i arbeidet med kvalitetssikring av norsk utviklingssamarbeid,
- initiere og gjennomføre uavhengige evalueringer av utviklingssamarbeidet,
- kommunisere om langsiktig utviklingssamarbeid og resultater,
- forvalte tilskuddsordninger på utviklingsfeltet i henhold til årlig tildeling fra Utenriksdepartementet.

For hver av hovedoppgavene, og i tråd med Norads strategi mot 2015, skal Norad måle oppnådde resultater. Norad har i brev 28. november 2013 fremlagt forslag til indikatorer for hvert av direktoratets hovedmål. Norad bes videreutvikle og innføre indikatorene og benytte dem som grunnlag i årsrapporten for 2014. Grad av måloppnåelse vises ved å stille kvalitativ og kvantitativ informasjon sammen.

a) Norad skal, i tillegg til å levere *faglig rådgivning* på de prioriterte

satsningsområdene presentert under pkt. 2, levere relevant faglig rådgivning på øvrige satsningsområder, herunder naturressursforvaltning, matsikkerhet, klima og miljø, FNs tusenårsmål og andre områder, samt bidra med faglige vurderinger av samarbeidet med multilaterale organisasjoner basert på formell bestilling og i dialog med departementet og utenriksstasjonene. Norad skal gi innspill til departementets policyarbeid om sårbare stater og bistandseffektivitet.

- b) *Kvalitetssikring, resultatoppfølging og kontroll* gjennomføres for å sikre høy kvalitet og god synlighet for resultatene i utviklingssamarbeidet. Norads gjennomføring av forvaltningsgjennomganger og opplæringstiltak på bestilling fra departementet er effektive virkemidler. Kvalitetssikringen, ikke minst den juridiske, som Norad forestår av avtaleutkast og andre kjernedokumenter i tilskuddsforvaltningen, skal forebygge økonomiske misligheter og brudd på økonomireglementet. Med samme formål skal Norad bidra til kvalitetssikring av arbeidet med multilaterale organisasjoner, både utvikling av nye rammeavtaler for FN og metodeutvikling og kvalitetssikring av arbeid med vurderinger av organisasjonenes resultatoppnåelse.

Norad skal forestå forvaltningsgjennomganger på bestilling fra departementet. Forvaltningsgjennomgangene skal tilpasses behovet ved den enkelte utenriksstasjon med hensyn til vektlegging av opplæring, rådgivning og kontroll. Norad skal bistå Utenriksdepartementet med juridisk rådgivning og kvalitetssikring i utarbeidelse og oppfølging av avtaler og kontrakter for tilskudd, herunder utarbeidelse og revidering av avtalemaler, men ikke kontrakter som gjelder anskaffelser.

Norad har ansvar for Norges statistikkrapportering til OECD og bes rapportere i henhold til OECD/DACs kriterier og frister. Norad skal sikre høy fagkompetanse på DACs ODA-regelverk og bistå departementet i løpende vurdering av regelverket. Norad skal ha hensiktsmessige rutiner som sikrer at statistikkbasen holder høy kvalitet.

Norad skal bidra til utvikling og gjennomføring av opplæringstiltak i regi av Utenriksstjenestens kompetansesenter (UKS), i samarbeid med departementet. Det vil bli sendt en egen bestilling om hvilke kurs Norad forventes å utvikle, gjennomføre eller bidra til i 2014.

- c) Norads *tilskuddsforvaltning* skal utføres effektivt og i tråd med gjeldende utviklingspolitiske føringer, regelverk og retningslinjer.

- d) Norads *kommunikasjonsarbeid* skal bidra til økt kunnskap om Norges rolle i utviklingssamarbeidet og bistandens resultater, skape tillit og legitimitet i befolkningen til utviklingssamarbeidet, og fremme interesse og debatt om utviklingsspørsmål. Norad skal være tilbakeholdne med å kommunisere via annonser i media.
- e) *Evalueringsprogrammet* skal bidra til kvalitetssikring av Norges utviklingssamarbeid og gi informasjon om bistanden skaper resultater i fattige land. I tillegg til å måle resultater skal evalueringene bidra til å fremme læring i bistandsadministrasjonen, inkludert i internasjonale og norske organisasjoner, som igjen kan føre til bedre resultater på sikt.

Norad skal fortsette å ivareta sekretariatsfunksjoner for satsingene Olje for utvikling og Skatt for utvikling, jf. deres respektive mandater og føringer. Når det gjelder sekretariatsfunksjonen for Ren energi for utvikling, vil departementet komme tilbake med en nærmere presisering av prioriterte oppgaver. Norad bes fortsette det nære samarbeidet med departementet på dette satsningsområdet, bilateralt og multilateralt.

Hensynet til likestilling, anti-korrupsjon, klima og miljø skal ivaretas i alle relevante sammenhenger i Norads faglige rådgiving og i pågående og planlagte tiltak.

I ekstraordinære situasjoner, som ved naturkatastrofer og andre humanitære kriser, må Norad være beredt til å bistå utover det som hører inn under Norads ordinære virksomhet.

4. Rapportering og resultatoppfølging

Departementet ber Norad utarbeide en årsrapport for virksomheten. Årsrapporten i seks deler skal gi en dekkende beskrivelse gjennom tekst og nøkkeltall av direktoratets arbeid i året som er gått, herunder vurdering av samlet ressursbruk og måloppnåelse. Den skal gi kommentarer til gode og dårlige resultater og beskrive forhold som har påvirket disse.

Norad skal i årsrapporten beskrive etiske og holdningsskapende forhold som direktoratet har arbeidet med. Norad skal gi en likestillingsredegjørelse i tråd med veileder for «Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten». Årsrapporten skal beskrive status for arbeidet med sikkerhet og beredskap, inkludert planverket.

Rapporten skal gi grunnlag for resultatrapportering til Stortinget for tilskudd Norad forvalter. Denne rapporteringen skal ta utgangspunkt i målformuleringene i budsjettproposisjonen. Norad skal i sin årsrapport gi en situasjonsbeskrivelse om tilskudd som Norad forvalter, og rapportere om fremdrift og oppnådde resultater.

I sin fremdriftsrapport 2/2014 skal Norad presentere status for sentrale føringer i Tildelingsbrev 1/2014. Det skal legges vekt på å synliggjøre avvik.

Det vises forøvrig til vedlegg 2 – Rapporteringskalender.

5. Administrative og andre forhold

Kompetanse: De ansatte er den viktigste innsatsfaktoren i Norad. Bemanning og personalforvaltning må knyttes til virksomhetens hovedmål. Norads oppgaver stiller krav til de ansattes kompetanse. Virksomheten må løpende vurdere behovet for spesialisering og spisskompetanse på utvalgte områder.

Internkontroll: Utenriksdepartementet legger til grunn at Norad har en effektiv internkontroll. Internkontroll omfatter tiltak og metoder som virksomheten gjennomfører for å forebygge styringssvikt, feil og mangler. Gjennomføring av effektiv internkontroll står sentralt i oppfølgingen av gjeldende økonomiregelverk. Det skal gjennomføres risikovurderinger både som en del av den interne styringen av Norad, og i forvaltningen av Norads budsjett.

Nulltoleranse: Norad skal praktisere nulltoleranse for økonomiske misligheter i forvaltningen av budsjettmidler – for tilskuddsmidler så vel som driftsmidler. Norad forventes å legge notat 9. juni 2010 om «Nulltoleranse for korrupsjon. Utdyping av innholdet i politikken» og uttrykt vedlegg til Prop. 1 S (2013-2014) til grunn inntil nytt nulltoleransenotat foreligger. Norad skal informere Sentral kontrollenhet umiddelbart om alle nye saker som angår mistanker om økonomiske misligheter med Utenriksdepartementets budsjettmidler. Norad skal følge opp sakene med høy grad av aktsomhet i tråd med gjeldende regler og god forvaltningsskikk. Midler som dokumenteres omfattet av misligheter, inkludert midler som avtalepartner ikke kan redegjøre for bruken av på en akseptabel måte i henhold til avtale, skal kreves tilbakebetalt. Spørsmålet om straffeforfølgning skal vurderes. Forslag om å anmelde saksforhold overfor andre lands myndigheter skal forelegges Sentral kontrollenhet. Norad har ikke fullmakt til å ettergi krav, stille krav i bero eller la være å fremme krav avledet av statens midler, og skal ta opp slike spørsmål med Sentral kontrollenhet. Norad skal informere Sentral kontrollenhet i umiddelbar etterkant av at registrerte saker er ferdigbehandlet om hvilke konklusjoner som ble trukket i saken, om reaksjonsformer, størrelsen på eventuelt tilbakebetalt beløp og samlet utbetalt beløp.

Norad bes styrke arbeidet med varslingssaker i lys av økt saksmengde, og om å rapportere til departementet om organiseringen av arbeidet etter at Norad pålegges oppfølgingen av mislighetssaker knyttet til klima- og skogprosjektet som ligger under Klima- og miljødepartementet.

Sikkerhet, herunder informasjonssikkerhet: Utenriksdepartementet forutsetter at Norad etablerer og fører internkontroll med et systematisk sikkerhets- og

beredskapsarbeid som dekker de beskyttelsesverdige verdier Norad rår over, herunder personell, informasjon og materiell.

God informasjonssikkerhet er viktig for å ivareta konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til informasjon som forvaltes på egne eller på vegne av andre. En forutsetning for å ivareta dette er å være bevisst om eksisterende risiko og å tilpasse risikoreducerende tiltak. Et styringssystem for informasjonssikkerhet (ISMS) er et nyttig hjelpemiddel i så måte, og Norad oppfordres til å igangsette planlagte aktiviteter for å innføre dette. I lys av integrasjonen som er gjennomført mellom Utenriksdepartementet og Norad på IKT-området, anbefales det at dette skjer i samarbeid med Utenriksdepartementet, som allerede er i gang med en slik prosess.

Utenriksdepartementet påpeker den lovpålagte plikt til å autorisere personell som skal behandle gradert materiale, og forutsetter at Norad har rutiner for å sikre dette.

Norads beredskapsorganisasjon er etablert. Denne skal videreutvikles og øves jevnlig, både internt i Norad og overfor utenriktjenesten.

Strategisk dialog mellom departementet og Norad: Det vil i 2014 bli avholdt tre etatsstyringsmøter, jf. vedlegg 2. Norad skal utarbeide en etatsvirksomhetsplan for 2014 som grunnlag for drøftelser i etatsstyringsmøte 1/2014.

Norad skal ha fleksibilitet til å kunne møte bestillinger i løpet av året som ikke var planlagt eller kjent ved utarbeidelse av virksomhetsplaner.

Norad skal på egnet måte orientere departementet om hendelser med antatt vesentlig mediemessig eller politisk interesse.

6. Regjeringens fellesføringer

Statlige virksomheter skal i forbindelse med årsrapporten for 2014 rapportere til eget departement om arbeidet med fjerning av 'tidstyver': det vil si effektivisering av egen drift, regelforenkling, og andre gjennomførte forenklingstiltak i egen virksomhet og overfor innbyggere, næringsliv og offentlige virksomheter. I tillegg bes virksomheten innen 1. september om å foreslå forenkling av regelverk eller prosedyrekrav fastsatt av andre og som skaper tidstyver for virksomheten.

Tidstyver kan være forårsaket av forhold som direktoratet og dets ledelse selv kan gjøre noe med, slik som tungvinte arbeidsrutiner, men kan også skyldes eksterne forhold Norad ikke har kontroll over, som lover og regler, innrapporteringskrav og prosedyrer fastsatt av andre myndigheter. Norad bes arbeide med så vel interne som eksterne tidstyver.

Bakgrunn om begrepet 'tidstyv' finnes på Kommunal- og moderniseringsdepartementets sider på regjeringen.no.
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kmd/dok/rundskriv/2013/fellesforing-i-tildelingsbrevene-for-201.html?id=748563>

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) kan kontaktes for bistand til hvordan kartleggings- og identifiseringsarbeidet kan gjennomføres, og hvordan Norad kan arbeide med å redusere tidstyver i egen virksomhet.

7. Budsjetttildelinger for 2014

Utenriksdepartementet tildeler Norad følgende budsjettmidler for 2014. Føringer for bruk av midlene er angitt i vedlegg 1.

Driftsmidler		<u>i tusen kroner</u>
Kap. 141.01	Direktoratet for utviklingssamarbeid, drift	233 550
Kap. 160.01	Sivilt samfunn og demokratiutvikling, drift	19 000
Kap. 165.01	Forskning, kompetanseheving og evaluering, drift	75 000
Sum driftsposter		327 550

Tilskuddsmidler		<u>i tusen kroner</u>
Kap. 150.78	Regionbevilgning for Afrika	119 370
Kap. 151.72	Regionbevilgning for Asia. Bistand til Afghanistan og Pakistan	67 500
Kap. 151.78	Regionbevilgning for Asia	2 600
Kap. 160.70	Sivilt samfunn	1 423 000
Kap. 160.71	Tilskudd til opplysningsarbeid	91 000
Kap. 160.75	Internasjonale organisasjoner og nettverk	182 500
Kap. 161.70	Næringsutvikling	194 000
Kap. 162.70	Overgangsbistand	37 000
Kap. 163.70	Naturkatastrofer	8 500
Kap. 163.71	Humanitær bistand og menneskerettigheter	13 000
Kap. 163.72	Menneskerettigheter	7 500
Kap. 164.70	Fred, forsoning og demokratiltak	38 000
Kap. 165.70	Forskning og høyere utdanning	294 500
Kap. 165.71	Faglig samarbeid	197 450
Kap. 166.71	Internasjonale prosesser og konvensjoner	3 000
Kap. 166.72	Int. miljøprosesser og bærekraftig utvikling	68 000
Kap. 166.74	Fornybar Energi	150 000
Kap. 168.70	Kvinner og likestilling	90 150
Kap. 169.70	Vaksine og helse	100 000
Kap. 169.71	Andre helse- og aidstiltak	43 000
Kap. 170.81	Internasjonal landbruksforskning	140 000

Sum tilskuddsposter

3 270 070

Med vennlig hilsen

Børge Brende

Vedlegg 1 Tildeling av budsjettmidler for 2014

1 Driftsmidler

Kap. 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)

Post 01 Driftsutgifter. Tildeling: 233,55 millioner kroner

Tildelingen skal dekke virksomhetens administrasjonsutgifter i samsvar med Prop. 1 S for 2014 og føringer i dette brev.

Kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling

Post 01 Driftsutgifter. Tildeling: 19 millioner kroner

Tildelingen skal brukes til å kommunisere resultater fra norsk bistand og tilrettelegge for debatt om utviklingsspørsmål. Tildelingen skal ikke benyttes til annonsekampanjer på TV, kino eller i trykte publikasjoner. Norad skal overta forvaltningsansvaret for OECDs DevCom-nettverk. Det bes om at det i årsrapporten for 2013 kommenteres på effekten av gjennomførte kampanjer. Bruk under denne posten skal kunne rapporteres til OECD/DAC som 998.20 «Promotion of development awareness». Tildelingen skal også finansiere husleie for Utviklingshuset inntil husleievtalen med Statsbygg opphører.

Kap. 165 Forskning, kompetanseheving og evaluering

Post 01 Driftsutgifter. Tildeling: 75 millioner kroner

Tildelingen skal bidra til å sikre kvalitet og effektivitet i utviklingssamarbeidet, og kan benyttes til faglige tjenester til vurderinger, studier, utredninger mv., samt til evaluering av utviklingstiltak. Ved kjøp av konsulenttjenester skal Norad påse at regelverket for offentlige anskaffelser følges.

2 Tilskuddsmidler

Kap. 150 Bistand til Afrika

Post 78 Regionbevilgning for Afrika. Tildeling: 119,37 millioner kroner

Tildelingen er et ledd i å konsentrere forvaltningen av støtte som kanaliseres gjennom norske organisasjoner i Norad. Denne tildelingen gjelder innsatser i følgende land:

Angola	22	mill. kroner
Burundi	12,5	mill. kroner
Liberia	7,87	mill. kroner
Madagaskar	9	mill. kroner
Malawi	3	mill. kroner
Mali	10	mill. kroner
Zambia	8	mill. kroner
Zimbabwe	7	mill. kroner
Regionalt	40	mill. kroner

Norad tildeles 22 millioner kroner øremerket en videreføring av støtte til sivilt samfunn i Angola, planlagt kanalisert gjennom Kirkens Nødhjelp.

Norad tildeles 12,5 mill. kroner for tiltak i regi av frivillige organisasjoner, herunder Kirkens Nødhjelp og Right to Play, i Burundi.

Norad tildeles 7,87 mill. kroner for videreføring av igangsatte tiltak i regi av Flyktninghjelpen og MR-fondet i Liberia.

Norad tildeles 9 mill. kroner for støtte til pågående tiltak i regi av Digni (tidl. Bistandsnemnda) på Madagaskar.

Norad tildeles 3 mill. kroner øremerket forskningsprogram om demokratisering i Malawi i regi av Norges forskningsråd (Forskningsrådet).

Norad tildeles 10 mill. kroner for videreføring av igangsatte tiltak i regi av frivillige organisasjoner, herunder Kirkens Nødhjelp i Mali.

Norad tildeles 8 mill. kroner til Kirkens Nødhjelps aktiviteter i Zambia.

Norad tildeles 7 mill. kroner for støtte til tiltak i regi av Flyktninghjelpen til interne flyktninger i Zimbabwe.

Norad tildeles 40 mill. kroner til regionale tiltak i Afrika. Fem millioner øremerkes til Care Norges arbeid i flere afrikanske land, tidligere støttet over kap.post 162.70 Overgangsbistand, mens 35 mill. kroner settes av til det svensk-norske hiv/aids-teamet i Lusaka.

Eventuelle behov for justering av rammene knyttet til det enkelte land skal forelegges departementet for forhåndsgodkjennelse.

Vi vil komme tilbake til ytterligere tildeling over denne kap.posten etter at landfordelingen er endelig ferdigstilt.

Kap. 151 Bistand til Asia

Post 72 Bistand til Afghanistan og Pakistan. Tildeling: 67,5 millioner kroner

Tildelingen skal gå til norske frivillige organisasjoners arbeid i Afghanistan og skal dekke utgifter til allerede inngåtte avtaler.

Post 78 Regionbevilgning for Asia. Tildeling: 2,6 millioner kroner

Tildelingen øremerkes Regnskogfondets arbeid i Myanmar, som del av et planlagt treårig samarbeid.

Kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling

Post 70 Sivilt samfunn. Tildeling: 1 423 millioner kroner

Bevilgningen er den viktigste finansieringskilden for det langsiktige utviklingssamarbeidet mellom representanter for det sivile samfunn i Norge og deres partnere i sør. Det er en målsetning å bidra til sterke og demokratiske sivilsamfunn i land i sør gjennom mobilisering av og støtte til frivillige organisasjoner og aktører. Støtte skal gis i samsvar med utviklingspolitiske mål, spesielt slik de er

formulert i regjeringens politiske plattform, Prop. 1 S (2013 – 2014) og Prop. 1 S Tillegg 1, som bl.a. gjelder likestilling og unges rett til utdanning.

De norske organisasjonene har et særlig ansvar for å styrke kompetanse og kapasitet hos sine partnere, slik at disse kan opptre i samsvar med demokratiske prinsipper på vegne av fattige og marginaliserte grupper.

Det skal legges vekt på at organisasjonene dokumenterer resultater og ringvirkninger av sin virksomhet. Organisasjonene må også vise at innsatsen drives kostnadseffektivt. I tillegg er det nødvendig at de norske organisasjonene kan vise hvilken merverdi de tilfører sine partnere i sør. I søknadsbehandlingen skal det legges vekt på tilskuddsmottakers forutsetninger for å lykkes og evne til å håndtere risiko.

Norad bes i sin planlegging avsette midler til enkeltinnskudd i forbindelse med regjeringens gave til TV-innsamlinger.

Posten kan brukes til å finansiere videreføring av tiltak som tidligere er finansiert over kap.post 162.70.

Post 71 Tilskudd til opplysningsarbeid. Tildeling: 91 mill. kroner

Formålet med bevilgningen er å bidra til demokratisk deltakelse og fremme av kritisk debatt om utviklingspolitiske temaer. Ungdom er en særlig viktig målgruppe. Opplysningsstøtten skal bidra til at norske frivillige organisasjoner og relevante institusjoner kan spre kunnskap samt skape engasjement og debatt om sentrale og aktuelle utviklingsspørsmål, herunder Tusenårsmålene og utvikling av nye mål post 2015. Organisasjonene skal også kunne ivareta rollen som pådrivere, kritikere og «vaktbikkjer» i den utviklingspolitiske debatten. Det skal legges vekt på problemstillinger og prosesser der norsk politikk kan gjøre en forskjell og skape varige og positive endringer. Tilskudd under ordningen skal legges til rette for at også representanter fra utviklingsland deltar i den norske utviklingspolitiske debatten. Det er ikke ønskelig at det lyses ut midler for nye langsiktige avtaler.

Post 75 Internasjonale organisasjoner og nettverk. Tildeling: 182,5 mill. kroner

Det er et mål for bevilgningen å påvirke nasjonale, regionale og internasjonale beslutningsprosesser i samsvar med overordnede mål for norsk utviklingspolitikk. Internasjonale organisasjoner og nettverk kan utfylle norske bistandskanaler, virke som talerør for sivilsamfunn i internasjonale forhandlinger og konferanser og spille en viktig pådriverrolle i ulike prosesser. Internasjonale og regionale organisasjoners kompetanse, kunnskap og påvirkningskraft skal søkes styrket. Støtte skal i hovedsak gå til internasjonale og regionale organisasjoner som har sitt utspring i sør. For alle organisasjoner skal det stilles krav om at innsatsen må drives kostnadseffektivt.

Følgende områder skal prioriteres i 2014: Miljø og klimaspørsmål, klimarobust landbruk, marin og landbasert naturressursforvaltning, åpenhet om kapitalstrømmer, tiltak mot ulovlig kapitalflyt, korrupsjon og ulovlig fiske, tiltak for å øke offentlige inntekter gjennom beskatning, likestilling, reproduktiv helse, hiv og aids samt menneskerettigheter inkludert ytringsfrihet.

Kap. 161. Næringsutvikling

Post 70 Næringsutvikling. Tildeling: 194 millioner kroner

Norad bes videreføre arbeidet med å konsentrere virkemiddelbruken geografisk rettet mot Afrika sør for Sahara og de minst utviklede land (MUL). Norad bes også om å videreføre det gode arbeid som er gjort for en konsentrasjon av næringsutviklingsstøtten til færre og større prosjekter.

De bedriftsrettede ordningene skal brukes i de land hvor det er størst behov for risikoavlastende tiltak for å stimulere private investeringer. Finansiering under disse ordningene skal følgelig konsentreres om bedrifters initiativ i lavinntekts- og lavere mellominntektsland inkludert land hvor Business Matchmaking Program implementeres. Det skal videre gis prioritet til tiltak som kan bidra til kommersielle investeringer på områder der Norge har særlige forutsetninger. Som ledd i dette bes Norad særskilt vurdere støtte til klimatilpasset landbruk i Afrika, skogbruk, miljørelatert teknologi og marin og maritim virksomhet.

Tildelingen skal også brukes til tiltak for å bedre rammevilkår for næringsutvikling. Det legges særlig vekt på bedring av rammevilkår for kommersielle investeringer og handel samt økte lokale ringvirkninger av private investeringer. De multilaterale finansinstitusjonene anses som sentrale kanaler her.

Institusjonssamarbeid med sentrale norske og internasjonale aktører mht. kapasitetsbygging av søsterorganisasjoner bl.a. på arbeidsgiversiden, etablering av anstendige arbeidsplasser og handelsrelatert innsats bes videreført.

Innsats knyttet til rammevilkår for energi og energitilgang skal primært finansieres over kap. post 166.74 Fornybar energi.

Norfund tildeles også midler fra denne posten, og Norad bes om å samarbeide med Norfund med sikte på en effektiv tildeling og forvaltning av midlene ut fra en helhetsvurdering.

Tilsagnsfullmakter

I henhold til Stortingets romertallsvedtak VII gis Norad fullmakt til å gi tilsagn om støtte fra posten utover den gitte tildeling, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 20 mill. kroner.

Garantifullmakter

I henhold til Stortingets romertallsvedtak VIII gis Norad fullmakt til å gi garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar for inntil 50 mill. kroner for å minske norske importørers risiko ved direkte import fra utviklingsland.

Kap. 162 Overgangsbistand (gap)

Post 70 Overgangsbistand (gap). Tildeling: 37 millioner kroner

Tildelingen øremerkes tiltak i den Demokratiske Republikken Kongo.

Vi vil komme tilbake til ytterligere tildeling over denne kap.posten etter at landfordelingen er endelig ferdigstilt.

Kap 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter

Post 70 Naturkatastrofer. Tildeling: 8,5 mill. kroner

3,5 mill. kroner øremerkes Afghanistankomiteens arbeid med forebygging i Afghanistan, mens 5 mill. kroner er øremerket forvaltning av løpende avtale med Verdens meteorologiorganisasjon (WMO) om klimatjenester i Afrika, som også støttes over kap.post 166.72, se omtale under den kap.posten.

Post 71 Humanitær bistand. Tildeling: 13 mill. kroner

Av tilskuddsmidlene skal 5 mill. kroner settes av til Right to Play, jf. avtale med Norad om samling av forvaltningen av tilskudd til denne organisasjonen. Videre øremerkes 4 mill. kroner som støtte

til Norges Røde Kors' arbeid med forebygging i Pakistan og 4 mill. kroner til kapasitetsbygging av Røde Kors i Sør-Sudan.

Post 72 Menneskerettigheter. Tildeling: 7,5 mill. kroner

Tildelingen knyttes til innsatsen for tros- og livssynsminoriteter og benyttes til å støtte aktører i sivil samfunn i deres arbeid for å styrke rettigheter og motvirke diskriminering på grunnlag av tro og livssyn.

Kap 164 Fred, forsoning og demokratiltak

Post 70 Fred, forsoning og demokratiltak. Tildeling: 38 mill. kroner

30 millioner kroner avsettes til tiltak rettet mot kvinner, fred og sikkerhet (SR 1325, 1820, 1888, 1889, 1960, 2106 og 2122) og til barn i væpnet konflikt. Forvaltningen av tiltak rettet mot kvinner, fred og sikkerhet skal skje i henhold til den reviderte strategiske planen for oppfølging av kvinner, fred og sikkerhet som planlegges ferdigstilt primo 2014. I tillegg til et årlig strategimøte forventes nødvendig dialog mellom fagseksjonene i UD og Norad.

8 millioner kroner øremerkes demokratistøtte/partier. Denne bevilgningen ble i 2013 støttet over post 160.72. Norske, politiske partier kan ha en positiv rolle å spille som medhjelper for demokratiske bevegelser/partier i utviklingsland. Politiske partier som er representert på Stortinget kan søke om støtte til kapasitetsbygging og langsiktig, demokratisk organisasjonsbygging for partier i land som er godkjent for mottak av bistand. Det er viktig at søkerne tilstreber at tiltakene er tilstrekkelig godt planlagt ut fra de spesielle politiske forhold i de enkelte land. Norad bes gjennomgå ordningen.

Kap. 165 Forskning, kompetanseheving og evaluering

Post 70 Forskning og høyere utdanning. Tildeling: 294,5 millioner kroner.

Tildelingen skal bl.a. finansiere forskning gjennom Norges forskningsråd. I 2014 skal Norad ferdigstille Strategi for forskning innen norsk utviklingssamarbeid. Denne legger grunnlaget for justering av den videre innsatsen på forskningsfeltet. Tematiske områder som bør prioriteres i 2014 er energi, klima, miljø og naturressurser, i tillegg til forskning på utdanning. Dette anses som et viktig ledd i arbeidet med regjeringens styrkede satsning på utdanning i utviklingssamarbeidet. Norad skal samarbeide med Forskningsrådet om å utvikle neste fase av NORGLOBAL, rammeprogrammet for forskning på utviklingsland. Arbeidet med å sikre bedre formidling av forskningsprosjekter og -resultater videreføres og kan finansieres over denne posten. Tildelingen skal også brukes til å støtte NORHED-programmet. I 2014 skal Norad gjøre opp status for gjennomføringen av første fase av programmet, som grunnlag for gode veivalg videre. Forskning og kapasitetsbygging for forskning i utviklingsland skal også finansieres over denne posten.

Post 71 Faglig samarbeid. Tildeling: 197,45 millioner kroner

Tildelingen skal benyttes til å fremme statsbygging, kapasitetsutvikling og økonomisk vekst i utviklingsland. Ordningen skal legge til rette for faglig samarbeid med norske, og eventuelt internasjonale fagmiljøer som er etterspurt av utviklingsland, primært innenfor ressursforvaltning, skatt/ressursbeskatning, styresett, helse, miljø/klima, likestilling, rettigheter, kunnskap om og opplæring i antikorrupsjon og økt faglig samarbeid mellom norske fagmiljøer og fagmiljøer i fremvoksende økonomier.

Programmet olje for utvikling må tilføres tilstrekkelige ressurser og følges nøye opp. Forpliktelsene under EAF Nansen-programmet må likeledes prioriteres. Det øvrige arbeidet med fisk og marine

ressurser samt programmet skatt for utvikling skal også vektlegges. Norad skal dessuten bidra til styrking av nasjonale helsesystemer, med fokus på helseinformasjonssystem, helsepersonell, fødselsregister og likestilling, samt retten til helse.

Kap. 166 Miljø og bærekraftig utvikling

Post 71 Internasjonale prosesser og konvensjoner mv. Tildeling: 3 millioner kroner

Midlene skal bl.a. benyttes til videreføring av arbeidet med kontinentalsokkelinitiativet.

Post 72 Internasjonale miljøprosesser og bærekraftig utvikling. Tildeling: 66 mill. kroner

Tildelingen forutsettes å dekke:

- 47 mill. kroner til klimatiltak med vekt på klimatilpasning og kunnskapsbygging (Bl.a. til World Meteorological Organization (WMO) og Alliance of Religions and Conservation (ARC).
- 8 mill. kroner til arbeid mot landforringelse og forørkning med særlig vekt på biologisk mangfold, klimatilpasning og synliggjøring av verdien av økosystemtjenester (Bl.a. til «Global Mechanism»).
- 11 mill. kroner til å støtte opp under miljø-, utviklings- og klimatiltak innen urbaniseringsagendaen. (Øremerket Slum Dwellers International (SDI).

Når det gjelder urbaniseringsagendaen vises det til pågående dialog med Norad om forvaltning av støtte også til United Cities and Local Government (UCLG), Cities Alliance (CA) og World Bank Urban Anker.

Post 74 Fornybar energi. Tildeling: 150 mill. kroner

Tildelingen skal dekke støtten til næringslivsutvikling innenfor ren energisatsningen og støtte til sivil samfunns arbeid med ren energi. Videre skal en støtte faglig samarbeid som inkluderer bl.a. ICH, NVE, Statnett, Clinton Foundation og Global Alliance for cook stoves. I tillegg bes Norad forvalte samarbeidet med UN Foundation. Norad bes også vektlegge støtte til risikoavlastende tiltak for å stimulere til langsiktige og bærekraftige private investeringer i klimagassreducerende tiltak i utviklingsland, med særlig fokus på land i Afrika sør for Sahara. Når det gjelder støtte til rammevilkår for energi og energitilgang så skal midlene forvaltes iht ordningsregelverkene for søknadsbasert støtte til næringslivet og samarbeid om rammevilkår i sør. Denne innsatsen er viktig for arbeidet med næringsutvikling, og det må tilstrebes et nært samarbeid med Norfund og de relevante ambassadene på dette området.

Tilsagnsfullmakter

I henhold til Stortingets romertallsvedtak VII gis Norad fullmakt til å gi tilsagn om støtte fra posten utover den gitte tildeling, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 10 mill. kroner.

Kap. 168 Kvinner og likestilling

Post 70 Kvinner og likestilling. Tildeling: 90,15 millioner kroner

Handlingsplanen for kvinners rettigheter og likestilling i utenriks- og utviklingspolitikken som ble lansert i august 2013 omfatter hele departementets arbeidsområde. Kap.post 168.70 støtter opp under handlingsplanens mål. Kvinners rettigheter og likestilling skal fremmes gjennom målrettede tiltak samt integreres i alt utviklings samarbeid. Kvinners politiske og økonomiske rettigheter, påvirkning og deltakelse i samfunnslivet, forebygging av graviditet blant jenter og sikring av deres skolegang, fravær av vold mot kvinner og barn og kvinners rett til trygg seksuell og reproduktiv helse, inkludert trygg abort, er prioriterte områder. Det vil videre legges vekt på å sikre kvinners deltakelse i fredsprosesser og fredsbygging, og bekjempelse av seksualisert vold i konflikt- og post-konflikt situasjoner. Bevilgningen over kap.post 168.70 skal som hovedregel brukes til å støtte målrettede tiltak for kvinner og likestilling som ikke naturlig faller inn under andre bevilgninger. Tildelingen på 90,15 millioner kroner inkluderer støtte til forskning om kvinner og utdanning innen olje- og energisektoren, støtte til FAWE på forskning om kvinner og utdanning i Afrika og WHO's arbeid med rettighetsbaserte helsetjenester.

Kap 169 Globale helse- og vaksineinitiativ

Post 70 Vaksine og helse. Tildeling: 100 mill. kroner

Ytterligere tildeling vil følge etter at fordelingen av posten er ferdigstilt. Tildelingen skal benyttes til oppfølging av tusenårs mål 4 og 5. Tildelingen skal videre brukes til oppfølging, innovasjon, kunnskapsoppsummering og kommunikasjon/pådriverarbeid knyttet til gjennomføringen av Den globale kampanjen for kvinner og barns helse, inkludert støtte til FN-kommisjonen for informasjon og ansvarsoverholdelse for kvinners og barns helse (CoIA), FN-kommisjonen for livsviktige medisiner for kvinner og barn (CoLSC), Partnership for Maternal, Newborn and Child Health (PMNCH), Value for Money (AFDB) og katalytisk fond og tiltak for innovasjon (mHealth), samt MMV og IPM..

Etter vurdering av utbetalingstakt og siden Forskningsrådet har lavere behov for å dekke utbetalinger under forskningsprogrammet GLOBVAC i 2014 enn tidligere planlagt, settes det ikke av penger til dette i tildelingen til Norad fra denne posten i år. Departementet legger til grunn at totalrammen til programmet i støtteperioden skal ligge fast og at tilskuddet skal kunne øke for årene etter 2014 i henhold til behov for å dekke aktuelle utgifter, med forbehold om bevilgning fra Stortinget. Vi ber om at Norad så snart som mulig fremsender en revidert utbetalingsplan for hele støtteperioden.

Tildelingen skal fra 2014 dekke samarbeidet med USAID om Saving Lives at Birth. A Grand Challenge for Development. Vi vil i løpet av mars 2014 komme tilbake med overføring av avtale inngått 6. juli 2011.

Støtte til konferanser, seminarer og delegasjonsbesøk skal avklares med departementet. Øvrige midler forutsettes forvaltet i samarbeid med departementet.

Post 71 Andre helse- og aidstiltak. Tildeling: 43 mill. kroner

Tildelingen skal brukes til oppfølging av norsk deltakelse i og bidrag til forskningsaktiviteter innen hiv og aids, inkl. videreføring av IPM og IAVI, TBVI og AHRI og dessuten tiltak knyttet til familieplanlegging (Reproductive Health Supply Coalition - RHSC). Tildelingen skal dekke 20 mill. kroner til forskningsstøtte til familieplanlegging 2020 gjennom GLOBVAC. Vi viser til omtalen under kap./post 169.70 Vaksine og helse av tildeling til GLOBVAC etter 2014.

Kap 170 FN-organisasjoner mv.

Post 81 Tilskudd til internasjonal landbruksforskning. Tildeling: 140 millioner kroner

Tildelingen øremerkes CGIAR (Consultative Group on International Agricultural Research), GCDT (Global Crop Diversity Trust) og Plantetraktaten.

Vedlegg 2 Rapporterings- og medvirkningskalender

Rapport/møter	Frist (tentativt)	Innhold/merknader
Evalueringsprogram for 2014/2016	31. januar	UD konsulteres ved utarbeidelse av evalueringsprogram
Rapportering til Statsregnskapet for 2013	1. februar	Årsavslutning, forklaringer til statsregnskapet om vesentlige avvik
Virksomhetsplan Etats-VP 2014	15. mars	Drøftes på etatsstyringsmøte 1/2014
Etatsstyringsmøte 1/2014	1. april	VP 2014. Eventuelle begrunnede endringsforslag på postnivå til RNB.
Statistikk 2013	1. april	Samlet norsk bistandsstatistikk
Norads årsrapport for 2013	1. april	Kort og resultatorientert
Innspill til Prop. 1S (2014-2015)	1. mai	Innspill til konsekvensjustert budsjett for 2014
Forbruks- og fremdriftsrapport nr. 1	20. mai	Forbruk på postnivå ifht gjeldende tildelinger og plantall. Vesentlige avvik skal forklares.
Statusrapport ifht TB 1/2014	1. juni	Fremdriftsrapportering ifht til føringer i TB 1/2014
Årsrapport om evalueringsvirksomheten i 2013.	1. juni	Kontakt omkring fremleggelse
Etatsstyringsmøte 2/2014	15. juni	Norads årsrapport for 2013. Årsrapport om evalueringsvirksomheten i 2013. Status ifht TB 1/2014.
Forbruks- og fremdriftsrapport nr. 2	1. september	Forbruk på postnivå ifht gjeldende tildelinger og plantall. Vesentlige avvik skal forklares. Rapporten er Norads innspill til reallokeringer og ev. høstens nysaldering.
Etatsstyringsmøte 3/2014	15. oktober	Hovedprioriteringer 2015, Prop. 1S
Erfaringsrapport fra årets forvaltningsgjennomganger	31. desember	